

۱۳۶

گنجینه

گزیده بیانات آیت الله عابدینی

خطبه‌های نماز جمعه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

سازمان مجامع قرآنی

نشریه ذکر جمعه
با هدف انتشار گزیده بیانات
ائمہ جمعہ قزوین در خطبه‌های
نماز جمعه، هر هفته به صورت
الکترونیکی از طریق شبکه‌های اجتماعی
ستاد نماز جمعه منتشر می‌گردد.
لازم به ذکر است متن بیانات ائمہ
محترم جمعه، با حذف و اضافات و
ویرایش همراه است و سعی شده
است جهت مطالعه و بهره‌جویی
هرچه بهتر مخاطبین گرامی،
اهم محورها ارائه گردد.

خطبه اول

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ
وَاللَّعْنُ الدَّائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ مِنَ الْآنَ
إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ.

دعوت به تقوا

قَالَ اللَّهُ الْحَكِيمُ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾^۱

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ...﴾: سفارش به تقوا را با
این آیه انجام دهیم. خدای متعال می‌فرماید: «ای
کسانی که ایمان آورده‌اید.» یعنی اگر ایمان نیاورده

۱. مسلمانان! در حضور خدا مراقب رفتارتان باشید. هرکس باید ببیند که برای فردایش چه چیزی آماده کرده است. در حضور خدا
مراقب اخلاص در کارهایتان باشید؛ زیرا خدا آگاه است که چه می‌کنید (حشر: ۱۸).

بودید، خدا باب گفت‌وگو را این‌گونه باز نمی‌کرد. چون مشرف به ایمان هستید و شأن و منزلت مؤمن دارید، این وظیفه سنگین را به شما سفارش می‌کنم: «تقوای الهی را پیشه کنید.» یعنی عهد و پیمان‌ها را با خدا فراموش نکنید. بدانید که خدا از شما خیلی چیزها خواسته است. هرچه خدا از شما خواسته است، در قیامت هم این خواسته‌ها را مطالبه می‌کند. پس حواسمان را جمع کنیم و ببینیم از ما چه خواسته است. تا فرصت داریم، در زندگی‌مان به آن خواسته‌ها عمل کنیم.

هرکس ببیند برای فردا چه آماده کرده است

﴿...وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ...﴾: هرکس به زندگی خود نگاه کند و ببیند برای فردای قیامتش چه چیزی را از پیش فرستاده است. الان می‌توانیم به زندگی‌مان نگاه کنیم و بگوییم: من برای قیامت خودم چه چیزی را فرستادم؟ مثلاً پدر و مادر پیری داشتم. توفیق پیدا کردم و به آن‌ها به خوبی خدمت کردم. از من راضی بودند و برای من دعا کردند. یا

مثلاً شخصی ورشکسته و مقروض و عائله‌مند بود و زندگی او سخت بود. من به طریقی مشکل او را حل کردم. برای او شغل فراهم کردم یا کمک مالی تدارک دیدم. کاری کردم که زندگی او شروع شد و از آن وضع بحرانی نجات پیدا کرد. این کار را هم برای رضای خدا انجام دادم. یا مثلاً به نماز و عبادتم [اهتمام داشتم]: سال ۵۲ جمعه دارد. در این ۵۲ جمعه، تلاش کردم اگر عذری نداشتم در نماز جمعه باشم. سال ۳۶۵ روز دارد. تلاش کردم نماز ظهر و شب و اگر توفیق داشتم، [نماز] صبحم را با جماعت در مسجد بخوانم.

خدا به من گندم داد، زکات آن را پرداختم. به من پول داد، خمس آن را دادم. به من فرصت داد، با مردم مهربانی کردم و مشکل‌گشای زندگی آن‌ها شدم. حقوق بلد بودم؛ گره‌های حقوقی بنده‌خدایی را که آبرو و جان و مال او در خطر بود حل کردم. این‌ها همان چیزهایی است که برای قیامت فرستادیم. یعنی پیش از اینکه به قیامت برویم، پیشاپیش این‌ها را فرستادیم و راه را برای قیامت‌مان صاف کردیم. پرونده ما تکمیل شد و ناقص نیست. [خداوند] فرمود:

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، تقوای الهی را رعایت کنید. هرکس بنگرد، دقت کند و ببیند برای فردایش چه چیزی را از پیش فرستاده است.

﴿...وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾: دستور تقوا دو بار در یک آیه آمده است. ابتدا فرمود: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ...﴾ مجدداً فرمود: ﴿...وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ بدانید! خدای متعال هر کاری که شما می‌کنید خوب می‌داند. در کار شما خبره است و دقیقاً می‌داند شما چه فکر می‌کنید، چه نیت می‌کنید و چه عمل می‌کنید.

صدقۀ؛ ذخیرۀ آخرت

در حدیثی ذیل همین آیه شریف از رسول خدا ﷺ آمده است که حضرت فرمودند:

تَصَدَّقُوا وَلَوْ بِصَاعٍ مِنْ تَمْرٍ وَلَوْ بِبَعْضِ صَاعٍ وَلَوْ بِقَبْضَةٍ وَلَوْ بِبَعْضِ قَبْضَةٍ وَلَوْ بِتَمْرَةٍ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ. فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فِكْلِمَةَ لَيْتَةٍ. فَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَأَقِيَّ اللَّهُ فَقَائِلٌ لَهُ: «أَلَمْ أَفْعَلْ بِكَ؟ أَلَمْ أَجْعَلْكَ سَمِيعاً بَصِيراً؟ أ

لَمْ أَجْعَلْ لَكَ مَالًا وَوَلَدًا؟» فَيَقُولُ: «بَلَى.» فَيَقُولُ
 اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: «فَانظُرْ مَا قَدَّمْتَ لِنَفْسِكَ.» قَالَ:
 فَيَنْظُرُ قَدَّامَهُ وَخَلْفَهُ وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ فَلَا
 يَجِدُ شَيْئًا يَقِي بِهِ وَجْهَهُ مِنَ النَّارِ.^۱

چون آنجا خرما در میان مردم رواج داشته است، حضرت فرمودند: اهل صدقه باشید و صدقه بدهید. [حتی] اگر شده یک صاع خرما انفاق کنید. ((صاع)) ظرفی است که حدود سه کیلوگرم جا دارد. اگر یک صاع نتوانستید، کمتر صدقه بدهید؛ حتی اگر شده یک مشت. یک مشت خرما، کشمش یا هرچه برایتان مقدور است. اگر نداشتید، یک خرما صدقه بدهید. این را هم نداشتید، نصف خرما [بدهید]. یعنی صدقه دادن تا این اندازه مهم است. شاید کسی بگوید: خرما از کجا بیاوریم؟ - پول خرما یا

۱. محمد بن یعقوب کلینی، الکافی، به تصحیح علی‌اکبر غفاری و محمد آخوندی، ج ۴، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۳ش، ص ۴؛ ترجمه: صدقه بدهید حتی اگر آن مالی که صدقه می‌دهید یک صاع (سه کیلو) خرما یا کمتر از صاع، یک مشت خرما یا کمتر از آن، یا کمتر از یک دانه خرما، یا کمتر از آن پاره خرمایی باشد. هرکس توان مالی ندارد با سخن ملایم با فقیر برخورد کند؛ زیرا یکی از شماها روز قیامت خدا را ملاقات خواهد کرد. به او گفته خواهد شد: آیا درباره تو کارهایی را انجام ندادم؟ آیا برای تو گوش شنوا و چشم بینا قرار ندادم؟ آیا برای تو مال و فرزندی قرار ندادم؟ عرض می‌کند: بله. خداوند متعال می‌فرماید: بنگر که برای خود چه چیزی فرستاده‌ای؟! فرمود: بنده به مقابل، پشت سر و طرف راست و چپ خود نگاه می‌کند؛ ولی چیزی نمی‌بیند که او را از آتش نگاه دارد.

برنج و گندم و نان بدهید. هرچه فکر می‌کنید به درد زندگی مردم می‌خورد و گرفتاری آن‌ها را حل می‌کند، در همان زمینه صدقه بپردازید.

((... فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فِكْلِمَةً لَيِّنَةً...))؛ اگر کسی همین را هم نداشت، زبان خوب که می‌تواند داشته باشد! اگر نتوانستیم هیچ کاری بکنیم، یک کلام مهربانانه بگوییم. در زندگی هم همین طور است: گاهی ممکن است کسی نتواند چنان که زن و بچه انتظار دارند، سفره آن‌ها را به میلشان فراهم کند. لبخند که خرجی ندارد! هزینه محبت که سنگین نیست! حضرت یاد می‌دهد: اگر مالی نتوانستید [انفاق کنید]، کلام خوب، محبت، دل‌سوزی و صداقت داشته باشید.

صدقه؛ سپر عذاب آتش

((... فَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَاقِيَ اللَّهَ فَقَائِلٌ لَهُ: 'أَلَمْ أَفْعَلْ بِكَ؟ أَلَمْ أَجْعَلْكَ سَمِيعاً بَصِيراً؟ أَلَمْ أَجْعَلْ لَكَ مَالاً وَوَلَدًا؟'...))؛ خداوند فرمود: از پیش برای قیامت بفرستید. اگر هیچ‌کدام از این‌ها را نفرستادیم، روز قیامت خدای متعال به ما خواهد گفت: آیا من تو را سمیع و بصیر نیافریدم؟

آیا من به تو هوش و گوش و چشم و عقل و بینش
ندادم؟ آیا من به تو مال و اولاد ندادم؟

﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ
شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ﴾^۱

«...فَيَقُولُ بَلَى. فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: 'فَانظُرْ مَا
قَدَّمْتَ لِنَفْسِكَ'...»): مؤمن می‌گوید: «بله. خدایا،
همه این‌ها را به من دادی.» خدا می‌فرماید: من
این همه به تو لطف کردم: جوانی و قدرت، مال
و فرزند، امکانات و مقام و منزلتی دادم که دیگران
حرف تو را گوش می‌کردند. حالا که قیامت شده
است، نگاه کن و ببین: تو چه کردی؟ چه چیزی برای
اینجا فرستادی؟

«...قَالَ: فَيَنْظُرُ قَدَامَهُ وَخَلْفَهُ وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ
فَلَا يَجِدُ شَيْئًا يَقِي بِهِ وَجْهَهُ مِنَ النَّارِ.»): حضرت فرمودند:
این شخص جلو، پشت سر و راست و چپ خودش را

۱. خدا شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد، درحالی‌که چیزی نمی‌دانستید و به شما نعمت گوش و چشم و عقل داد تا با آن‌ها
حقایق را بفهمید و برای آن شکر کنید (نحل: ۷۸).

نگاه می‌کند و کاملاً جست‌وجو می‌کند. کسی که چیزی از پیش برای خودش نفرستاده است، هیچ چیزی پیدا نمی‌کند که او را از آتش جهنم حفظ کند.

امیداریم به لطف و عنایت حضرت حق، این توفیق را داشته باشیم که تا زنده هستیم، خانهٔ قیامت خودمان را بسازیم. درخت‌های بهشت را در اینجا باید کاشت. وقتی به آنجا رفتیم، دیگر مهلت نداریم درخت بکاریم و قیامت آباد کنیم. آبادانی بهشت با عبادت و نماز، امانت‌داری و صداقت، دل‌سوزی و خدمت به مردم و انفاق و صدقه در دنیا اتفاق می‌افتد. اگر اینجا این کارها را انجام دهیم، قیامت ما آباد خواهد بود.

خدایا! عاقبت ما را ختم به خیر بفرما. تا ما را نیامرزیده‌ای و تا پروندهٔ اعمال ما کامل مورد رضایت تو نشده است، ما را از این دنیا نبر. انفاق است که می‌ماند؛ انفاق است که برکت می‌آورد. کسانی که انفاق می‌کنند، آرامش روح و روان دارند، خیلی خوب زندگی می‌کنند و راحتی و شیرینی زندگی را می‌چشند. انفاق محبت و دوستی می‌آورد و اتحاد و همدلی را

بین آحاد مردم محکم می‌کند. در حقیقت، انفاق در
راه خدا سرمایه‌ی زیرساختی اجتماعی می‌شود.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

خطبه دوم

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ
الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ
وَعَلَى عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَعَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ
سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَعَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ
زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى جَعْفَرِ
بْنِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ
مُوسَى وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ
وَعَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى الْحُجَّةِ الْقَائِمِ الْمُنْتَظَرِ
الْمَهْدِيِّ صَلَوَاتِ اللَّهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.
أَوْصِيَكُمْ عِبَادَ اللَّهِ وَنَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَنَظْمِ أَمْرِكُمْ.

دعوت به تقوا

یاور یکدیگر باشیم برای اینکه در مسیر تقوا حرکت کنیم. یکدیگر را به تقوا سفارش کنیم، حقیقت و

معنای تقوا را برای هم بیان کنیم و در عمل به تقوا هم یاور یکدیگر باشیم.

مناسبت‌های هفته

اگر بخواهیم تقوا را به عرصه زندگی بکشانیم، مناسبت‌هایی است که باید به آن‌ها توجه کنیم. لزوم اهتمام عمومی بر جوان‌سازی جمعیت یکی از مناسبت‌های مهم موضوع جمعیت است. امنیت ما به جمعیت‌مان بستگی دارد. اگر جامعه‌ای کاملاً پیر شود، نیروهای مرزبان، نیروهای مدافع دین و نیروهای مدافع امنیت خودش را از کجا باید تأمین کند؟ اگر جامعه پیر شد، کسانی که سنشان بالاست جمعیتی می‌شوند که در آن سن احتیاج به کمک دارند. اگر یک یا دو فرزند هم دارند، باید به کمک این‌ها بشتابند. این [فرزندان] نمی‌توانند در مرز مرزبانی کنند یا در کارخانه کارگر و تولیدکننده باشند. نمی‌توانند در دانشگاه دانشجو و استاد دانشگاه شوند یا در حوزه علمیه فعالیت کنند. نمی‌توانند در

زمین کشاورزی و محصولات که تغذیه مردم را تأمین می‌کند فعال باشند یا در عرصه سلامت و بهداشت و پزشکی و درمان به مردم خدمت کنند.

اگر جمعیت جامعه ما افزایش پیدا نکند و جوان نشود، نشاط اجتماعی در جامعه از بین خواهد رفت، اقتدار و اعتبار بین‌المللی ما هم زیر سؤال خواهد رفت و همه این ارزش‌ها را از دست می‌دهیم. البته با فقط دعا کردن جمعیت جوان نمی‌شود. باید زیرساخت‌های جمعیت جوان را فراهم آورد و امر ازدواج را جدی گرفت. باید جوانانمان را [به ازدواج] در سنین پایین تشویق کنیم؛ همان طور که سفارش دین ما و سفارش رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ است. امامان ما [نیز] سفارش فرمودند. [ازدواج] از فضایل مؤمن به حساب می‌آید. کاری کنیم که دختران و پسران ما در سن مناسب ازدواج کنند.

قسمت‌های خاصی از امر ازدواج، موضوع مسکن و شغل و معیشت و زندگی، این‌ها چیزهایی است که مربوط به حاکمان و دولت‌هاست و مسئولان باید همت کنند. کار فرهنگی جدی هم باید صورت بگیرد

در این زمینه که به خدا اعتماد داشته باشیم. خدای
متعال فرمود:

﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ ۖ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ
وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا﴾^۱

مبادا فرزندانان را از ترس رزق و روزی بکشید یا اصلاً
صاحب فرزند نشوید یا اصلاً وارد ازدواج نشوید.
من هستم که روزی آنها را می‌دهم. شما چه کاره
هستید؟ روزی خودتان را هم من می‌دهم. خیال
می‌کنی تو هستی که روزی می‌دهی و خودت را
روزی آور خانواده می‌بینی؟! این تو نیستی؛ بلکه من
هستم که روزی می‌دهم. با یک تب ممکن است از
تب و تاب روزی بیفتی. چرا این فکر را می‌کنی؟!
خداوند درباره ازدواج فرمود:

﴿وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَإِمَائِكُمْ ۚ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾^۲

۱. بچه‌هایتان را از ترس فقر و نداری نکشید؛ زیرا روزی آنها و شما را ما می‌دهیم. کشتن آنان بدگناهی است (اسراء: ۳۱).

۲. برای زنان و مردان مجرد و همچنین، بردگان و کنیزانی که صلاحیت ازدواج دارند، مقدمات ازدواج را فراهم کنید. اگر دست‌خالی و

اقدام به ازدواج کنید. اگر جوانان شما فقیر هم بودند، خدا از فضل و لطف خود آن‌ها را بی‌نیاز می‌کند. خوب بود فرصتی می‌شد ما از [افراد در] همین صف‌های نماز جمعه می‌پرسیدیم: شما فرضاً سی یا پنجاه سال پیش ازدواج کردید. وقتی ازدواج کردید، گرفتارتر شدید یا گرفتاری‌هایتان حل شد؟ [وقتی] ازدواج کردید خانه نداشتید. الان اگر ماشین دارید، آن زمان ماشین هم نداشتید. شاید شغل‌تان هم مشخص نبود. بعد از ازدواج، خدا لطفش را شامل حال شما کرد، همه چیز روبه‌راه شد و زندگی سامان گرفت.

خواهش من این است که بزرگ‌ترهای ما این‌ها را برای جوانانمان گزارش کنند. گویا خدا شرط گذاشته و گفته است: تو برای ازدواج اقدام کن؛ بقیه‌اش با من. پدري به فرزندش می‌گوید: «تو ازدواج کن؛ خرج و مخارج آن با من.» [چون] پدر قول داده است، ما قبول می‌کنیم و می‌گوییم: «حتماً سر قول خود می‌ماند.» با اینکه پدر ممکن است حادثه‌ای برای او

پیش بیاید و نتواند. خدا قول داده است. چرا قول خدا را جدی نگیریم؟! جامعه ما برای جوان کردن جمعیت وقت بسیار کمی دارد. کسانی که الان افسوس می‌خورند و می‌گویند: «ای کاش ما در جبهه شهید می‌شدیم یا توفیق داشتیم در دوران دفاع مقدس و دفاع از حرم کاری می‌کردیم.» هر افسوسی که برای گذشته می‌خوریم، اگر در امر جمعیت قدم خیری برداریم و کاری کنیم که دو جوان تشویق به ازدواج شوند و راه برای آنها باز شود، جبران همه آن خسارت‌هاست و اهمیت دارد.

دهه کرامت

مناسبت دیگر آغاز دهه کرامت است. دهه کرامت [به مناسبت رخداد] سه حادثه مهم [است]: شروع این دهه با ولادت حضرت فاطمه معصومه علیها السلام است و ولادت حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام و حضرت احمد بن موسی علیه السلام [نیز] در این دهه اتفاق می‌افتد.

در این سه شخصیت یک وجه مشترک مهم وجود دارد. امام رضا علیه السلام در مدینه بود و مردم مثل پروانه دور شمع وجود ولایت علی بن موسی الرضا علیه السلام بودند. دشمن برای اینکه ولایت حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام را مخدوش کند و [صاحب مقام] ولایت را از جلوی چشم مردم پنهان کند، بانی تبعید ایشان شد و امام رضا علیه السلام را مجبور کرد از مدینه به توس هجرت کنند.

امام رضا علیه السلام باید به مردم می‌فهماندند که چرا ایشان را از مدینه جدا کردند؛ لذا امام علیه السلام در تمام صحبت‌ها و راهنمایی‌هایشان این امر را به سمع و نظر مردم رساندند. وقتی هم که در توس مستقر شدند، آنجا هم همین امر یعنی ولایت را برای مردم تبیین می‌فرمودند.

همه شنیده‌ایم که امام علیه السلام در نیشابور سخنرانی کردند و فرمودند: «اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ يَقُولُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي أَمِنَ مِنْ عَذَابِي. قَالَ: فَلَمَّا مَرَّتِ الرَّاحِلَةُ نَادَانَا: بِشُرُوطِهَا وَأَنَا مِنْ شُرُوطِهَا.» خدا فرموده است: کلمه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» دژ مستحکم من است. هرکس

وارد این چهاردیواری و دژ مستحکم شود، از عذاب من در امان است. امام علیه السلام پس از این کلام، حرکت کردند. [سپس] گویا دوباره مردم را برای شنیدن آماده کردند و مجدداً به مردم فرمودند، وقتی این‌ها را می‌فرمودند خیلی‌ها می‌نوشتند: «بِشُرُوطِهَا وَأَنَا مِنْ شُرُوطِهَا.» کلمه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»^۱ احسن است؛ به شرط اینکه ولایت پیغمبر و آل پیغمبر صلی الله علیه و آله برپا باشد. ما هستیم که می‌توانیم این جامعه دینی را بر اساس آنچه خدا فرموده است رهبری کنیم و ولایت ما می‌تواند مشکل‌گشا باشد.

حضرت احمد بن موسی علیه السلام از ناحیه جنوب، از بحرین وارد ایران شدند. قافله‌ای بودند و علاءالدین، برادر احمد بن موسی علیه السلام نیز همراه ایشان بود. ایشان در این مسیر تا شیراز و فارس آمدند. الان هم می‌بینیم که مردم آن منطقه و شهرهای قبل از شیراز، همگی اهل ولایت هستند. معلوم می‌شود ایشان در پی امام رضا علیه السلام آمدند تا ولایت حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام را در آن منطقه جغرافیایی بیان کنند.

۱. محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، التوحید، قم: جامعه مدرسین، ۱۳۸۹ق، ص ۲۵؛ ترجمه: خداوند جل جلاله می‌فرماید: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» دژ من است؛ پس هرکس که در دژ من درآید، از عذابم در امان است. چون مرکب به راه افتاد [امام رضا علیه السلام] گفت: [البته] با شرایطش و من جزء شرایط آنم.

ولادت حضرت فاطمه معصومه علیها السلام

حضرت فاطمه معصومه علیها السلام از منطقه دیگری وارد شدند تا به ساوه و سپس قم رسیدند. ملاحظه می‌کنیم که در این منطقه جغرافیایی نیز مردم اهل ولایت هستند. امام رضا علیه السلام را دشمنان آوردند که چراغ ولایت را خاموش کنند. این برادر و خواهر هم در راستای «جهاد تبیین» حرکت کردند تا به مردم بفهمانند باید با ولایت زنده باشیم. دین با ولایت می‌ماند و عزت و شرف انسان‌ها و نظم و اقتدار و عظمت جامعه با ولایت تأمین و تضمین می‌شود. این خدمت بزرگی بوده که حضرت فاطمه معصومه علیها السلام [انجام دادند]. اولین ولادت در این دهه، ولادت حضرت فاطمه معصومه علیها السلام است. وقتی حضرت معصومه علیها السلام در قم مستقر شدند، همان نیتی که داشتند در قم محقق شد: قم کانون علم و دانش و محل انتشار معارف اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام شد. هر ساله هزاران مبلغ از قم در سراسر جهان با زبان‌های مختلف برای مردم از قرآن،

گزیده میانات آیت الله عابدینی در خطبه‌های نماز جمعه | ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

ولایت اهل بیت علیهم‌السلام، نبوت و رسالت و حقانیت اسلام سخن می‌گویند. از سراسر جهان ده‌ها هزار دختر و پسر برای کسب دانش دینی در قم تحصیل می‌کنند. در کشورهای زیادی در دنیا، شعبه حوزه علمیه قم به پا شده است. از قم، شخصیتی مثل امام رحمة الله علیه قیام کرده و جهان را در مسیر دین رهبری فرموده است:

«رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ قُمَّ يَدْعُو النَّاسَ إِلَى الْحَقِّ يَجْتَمِعُ مَعَهُ قَوْمٌ كَزَبْرِ الْحَدِيدِ، لَا تُزَلُّهُمْ الرِّيَّاحُ الْعَوَاصِفُ وَلَا يَمْلُونَ مِنَ الْحَرْبِ وَلَا يَجْبُنُونَ وَعَلَى اللَّهِ يَتَوَكَّلُونَ... وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ»^۱.^۲

بانوی کرامت و برکت

همین امروز و همیشه، در روستاها و شهرها و مساجد ما، روحانیان معزز و مکرم و تربیت‌شدگان مکتب قم

۱. اشاره به آیه ۱۲۸ سوره اعراف: «قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ». ترجمه: موسی به طرفدارانش دل‌داری داد: «از خدا یاری بخواهید و صبور باشید که پهنه زمین از آن خداست و آن را در اختیار هر جمعی از بندگانش که صلاح بداند، می‌گذارد؛ چون که عاقبت به‌خیری در انتظار خودمراقبان است».

۲. محمدباقر مجلسی (علامه مجلسی)، بحار الانوار، به تصحیح هدایت‌الله مسترحمی و دیگران، ج ۵۷، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ق، ص ۲۱۶؛ ترجمه: مردی از اهل قم مردم را به سوی حق دعوت می‌کند و قومی گرداگرد او جمع می‌شوند به صلابت پاره‌های فولاد. تندبادها آن‌ها را به لرزه در نمی‌آورد، از جنگ خسته نمی‌شوند، ترس به خود راه نمی‌دهند و بر خدا توکل می‌کنند. سرانجام، پیروزی از آن متقین است.

در کوشش و تلاش‌اند برای اینکه آنچه مربوط به قرآن، نبوت و رسالت پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ و ولایت است، به سمع و نظر مردم برسانند. آیا می‌توانیم برکت را به این زیبایی در جای دیگری تماشا کنیم؟ همه این‌ها از برکات وجودی خانمی است که در حمایت از ولایت برخاسته است.

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرمودند:

«إِنَّ لِلَّهِ حَرَمًا وَهُوَ مَكَّةُ وَلِرَسُولِهِ حَرَمًا وَهُوَ الْمَدِينَةُ
وَلِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ حَرَمًا وَهُوَ الْكُوفَةُ وَلَنَا حَرَمًا وَهُوَ
قُمْ وَسْتُدْفَنُ فِيهِ امْرَأَةٌ مِنْ وُلْدِي تُسَمَّى فَاطِمَةَ
مَنْ زَارَهَا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ.»^۱

خدا حرمی به نام مدینه دارد که حرم رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ است و حرمی برای امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام دارد که آن کوفه و نجف است. حرمی هم در قم دارد. سپس فرمود: درهایی از بهشت از قم باز می‌شود. این مطالب نورانی قرآن و اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام که از طریق قم

۱. همان، ج ۹۹، ص ۲۶۶؛ ترجمه: خدا را حرمی است و آن مکه است، پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ را حرمی است و آن مدینه است، امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام را حرمی است و آن کوفه است و برای ما حرمی است و آن قم است. در آن خانمی از فرزندان من به نام فاطمه دفن خواهد شد، هرکس وی را زیارت کند پاداشش بهشت خواهد بود.

در همه جای عالم به سمع و نظر مردم می‌رسد، این‌ها همان درهای بهشت است و مردم را به سمت بهشت رهبری می‌کند.

روز دختر

به مناسبت میلاد حضرت معصومه علیها السلام روز دختران هم هست. ما الگویی مثل حضرت معصومه علیها السلام داریم و باید دخترانمان را قدر بدانیم. این حدیث از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ است که حضرت فرمودند: «مَنْ عَالَ ابْنَتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ.»^۱ کسی که دو یا سه دختر عائله‌مند او باشند، او در کنار من در بهشت است. حضرت طوری فرمودند که هم کسانی [را شامل شود] که خودشان دختر دارند؛ هم [کسانی که] اگر [دختر] ندارند، عائله آن‌ها دختر باشد. مثلاً به خانواده‌ای که دختردار هستند اما دستشان تنگ است کمک کنند.

دختر نزد پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ چنان احترام داشته که پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

۱. حسین بن محمد تقی نوری، مستدرک الوسائل، ج ۱۵، بیروت: آل البيت لاحیاء التراث، ۱۴۰۸ق، ص ۱۱۵؛ ترجمه: هرکس سرپرستی دو یا سه دختر را داشته باشد، با من در بهشت خواهد بود.

سفارش آن‌ها را به همه ما کرده است. کسانی هم که دختر دارند، قدر بدانند و احترام بگذارند؛ دختر و نوه دختری فرقی نمی‌کند. [اگر] کسی دختر ندارد ولی خواهر دارد [به خواهرش احترام بگذارد]. احترام به خواهر، دختر و مخصوصاً مادر بسیار سفارش شده است. این‌ها همان چیزهایی است که باید برای قیامت‌مان از پیش بفرستیم.

سالروز آغاز تحریم‌های استکباری علیه ایران

مناسبت دیگر این است که در سال ۱۳۵۹ این تحریم‌های خشن اقتصادی از سوی آمریکا و اروپا علیه ما شروع شد. مردم ما را بسیار در مضیقه قرار دادند؛ ولی امروز کار به جایی رسیده و کم‌کم ما در موقعیتی قرار گرفته‌ایم که مضیقه آن‌ها دیگر نمی‌تواند روی ما مؤثر باشد. الحمدلله وضع تغییر کرده و از این پس به زودی آن‌ها باید خودشان را محتاج ما ببینند. این را هم ان شاء الله شاهد خواهیم بود.

تأملی در اظهارات اخیر رئیس جمهور سابق

اخیراً رئیس دولت سابق اظهار نظر جالبی کرده است. او گفته است: «ان شاء الله برای صداوسیما و برای ائمه جمعه و برای نیروهای مسلح فرقی نمی‌کند که چه دولت یا چه مجلسی سر کار باشد.» مثلاً به امامان جمعه، نیروهای مسلح، مردم و مؤمنین می‌گوید: نباید برای شما فرقی کند که چه دولتی روی کار باشد!

چرا نباید فرق کند؟! دولتی که به بطالت و تعطیلی گذراند و سال‌های زیادی از عمر ملت ما را تلف کرد، دولتی که گفت‌وگو با اجانب را بلد نبود و دائم چالش ایجاد کرد، دولتی که همه سرمایه‌هایش را پای برجام هیچ‌وپوچ گذاشت و [در نتیجه] تحریم‌ها هم افزایش پیدا کرد و هم تشدید شد، دولتی که در مقابل تحریم‌ها هنر هیچ‌گونه فعالیت خنثی‌کننده تحریمی را نداشت.

آیا نباید تفاوت قائل شد بین این دولت با دولتی که شب و روز فعالیت کرده و نتیجه فعالیت‌هایش

را هم ان شاء الله در حد اعلا به زودی خواهیم دید و نهال‌هایی که کاشته به زودی به ثمر خواهد نشست. دولتی که عزت برای ما بیاورد و دولتی که ما را در عالم رسوا کند. دولتی که امانت‌دار باشد و دولتی که ۶۲ تن طلا را به تاراج ببرد. آیا این دو دولت نباید در نظر مردم ما متفاوت باشند؟! حتماً این‌ها با هم فرق دارند و مردم ما هم این فرق را به خوبی می‌بینند.

البته حتماً مردم ما از دولت جدید هم انتظار دارند در رفع مشکلات مردم، پایین آوردن تورم و رفع فقر [بکوشند و کاری کنند] که سفره مردم ان شاء الله از غنای بیشتری برخوردار شود. با فساد مبارزه می‌کنند الحمد لله؛ این مبارزه جدی‌تر شود. کسانی که فساد کردند و مفسد هستند و مردم هم آن‌ها را می‌شناسند، طوری نشود که پرونده‌هایشان را برای فسادهای بیشتر صاف کنند و برای رفتن به مجلس و کارهایی از این دست خیز بردارند. ما این‌ها را انتظار داریم. آنچه به دولت و شورای نگهبان مربوط می‌شود، همه دست به دست همدیگر بدهیم تا

مملکت ما ان شاء الله به سمت رفاه، آسایش، زندگی خوب، اقتصاد محکم، تولید فراوان و بابرکت و محبت و دوستی بین اقشار مردم در حرکت باشد.

روز بزرگداشت ملاصدرا

روز بزرگداشت صدرالمتألهین، ملاصدرا را گرامی می‌داریم؛ این حکیم بزرگی که استاد بسیاری از بزرگان و علمای ما بوده است.

سالروز شهادت شهید محمد بروجردی

شهادت محمد بروجردی فرمانده قرارگاه حمزه سیدالشهدا است. او جوانی‌اش را در خدمت به مردم کردستان گذراند و عهد و پیمان بسته بود: «[وقتی] قائله کردستان تمام شود، من تا زنده هستم می‌خواهم خادم این مردم باشم.» این‌گونه خدمت کرد. یاد و خاطره این فرمانده عزیز را گرامی می‌داریم.

سالروز فتح خرمشهر

فتح خرمشهر و عملیات مهم بیت المقدس در سال ۱۳۶۱ روز مقاومت و ایثار و پیروزی نام گرفته است. خدا را برای این پیروزی‌ها شاکریم. همان خرمشهری که صدام گفت: «اگر ایرانی‌ها توانستند خرمشهر را پس بگیرند، من کلید بصره را به آن‌ها می‌دهم.» ایران خرمشهر را پس گرفت. سپس خدا کاری کرد که بین ملت ایران و مردم متدین عراق رفاقت و صمیمیت و برادری برقرار شد. بساط حزب بعث و بازمانده‌های رژیم نحس بعثی را برچیدند و آمریکا را از عراق راندند. باقی‌مانده‌های تفاله‌های آمریکا را هم از عراق بیرون خواهند کرد و ان شاء الله منطقه پاک خواهد شد از عناصر آمریکایی و انگلیسی و صهیونیستی و هم منافقانی مثل صدام و بعثی‌هایی که به ملت ایران و عراق ظلم روا داشتند.

روز تجلیل از امامزادگان و بقاع متبرکه

روز تجلیل از امامزادگان و بقاع متبرکه است. بقاع

متبرکه [در واقع مقبره] مؤمنانی است که یا از نسل ائمه علیهم‌السلام یا مبارز و مدافع ولایت اهل بیت علیهم‌السلام بودند. گاهی مجبور شده بودند فرار کنند و به کوه‌های طالقان یا جاهای مختلف این مملکت ایران اسلامی بیایند. در آنجا یا به شهادت رسیدند یا از دنیا رفتند. مردم آن‌ها را قدر دانستند و برایشان گنبد و بارگاه و جایگاه احترام ایجاد کردند. ما هم این‌ها را فرصت فرهنگی می‌دانیم. این بقاع متبرکه می‌توانند در اعتلای فرهنگی جامعه ما بسیار مؤثر باشند.

روز دزفول و روز مقاومت و پایداری

جوان‌ترهای ما شاید به یاد نداشته باشند؛ ولی مردم ما می‌دانند: سمت فاو منطقه‌ای بود که کویت در اختیار صدام قرار داده بود. موشک‌های بعثی‌ها از آنجا شلیک می‌شدند و مخصوصاً شهر دزفول را هدف قرار می‌دادند. با مقاومت مردم دزفول همه چیز الحمدلله به خیر و خوبی ختم شد. پیروزی آمد و روسیاهی برای منافقان و سرشکستگی و اضمحلال برای دشمنان به نمایش درآمد؛ الحمدلله رب العالمین.

دعای پایانی

پروردگارا! عاقبت همه ما را ختم به خیر بفرما؛
پروردگارا! تا ما را نیامرزیده‌ای از این دنیا نبر؛

پروردگارا! ما را با پیغمبر و آل پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ زنده بدار،
با پیغمبر و آل پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بمیران و با پیغمبر و آل
پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ محشور بفرما؛

پروردگارا! به ما توفیق عنایت بفرما که بتوانیم
پیشاپیش قیامت‌مان را آباد کنیم و با پیغمبر و آل
پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ محشور شویم؛

حکومت اسلامی ما را به حکومت جهانی مولا و
صاحبمان متصل بفرما؛

سایه عزت و اقتدار رهبر حکیم انقلاب اسلامی را بر سر
مسلمانان جهان و مستضعفان عالم مستدام بدار؛
فرج مولا و صاحب ما را نزدیک بفرما.

اللَّهُمَّ اغْفِرِ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ، تَابِعِ اللَّهُمَّ
بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ بِالْخَيْرَاتِ، إِنَّكَ مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ، إِنَّكَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ
أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران